

Στ' Δημοτικού - Κλείταρχος

Όνοματεπώνυμο: _____

Σχολείο: _____ Τμήμα: _____

Σύνολο: 100

Η ελληνική γλώσσα στην εποχή του Chat GPT

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας, ο κύριος Γιώργος Μικρός (Γ.Μ.), Καθηγητής Υπολογιστικής Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο, μας έδωσε συνέντευξη για την Τεχνητή Νοημοσύνη (Τ.Ν.) και την επίδρασή της στην εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας.

Ο Γ.Μ. είναι ένας επιστήμονας που αντιμετωπίζει τη γλώσσα ως ζωντανό οργανισμό ή, ακόμα καλύτερα, σαν ένα εξελισσόμενο λογισμικό που «τρέχει» εδώ και χιλιετίες, κάνοντας συνεχώς updates*. Ο καθηγητής κάνει μια ενδιαφέρουσα αναλογία της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας με όρους software update*.

«Η Version 1.0 ήταν η Μυκηναϊκή, η Γραμμική Β'. Η Version 2.0, το μεγάλο update, ήταν το ελληνικό αλφάβητο με την προσθήκη των φωνηέντων. Μιλάμε για ριζοσπαστική αλλαγή. Ακολούθησαν η Version 3.0, η Κοινή Ελληνική, που εξαπλώθηκε από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, η V 4.0 τα Βυζαντινά και η V 5.0 η περίοδος Καθαρεύουσας-Δημοτικής. Σήμερα τρέχουμε τη Version 6.0, που είναι η Κοινή Νέα Ελληνική, και βαδίζουμε σε σταθερό έδαφος».

Η συζήτηση γρήγορα έρχεται στο σήμερα, στην εποχή που το ChatGPT γράφει σε δευτερόλεπτα από μαθητικές εκθέσεις μέχρι φοιτητικές εργασίες.

Ο Γ.Μ. εξηγεί: «Οι γλώσσες δεν φτωχαίνουν. Αυτό είναι μύθος. Η γλώσσα μεταβάλλεται και αλλάζει. Αν χάσεις σε λεξιλόγιο, το κερδίζεις σε συντακτικά σχήματα. Ακόμα και ο γλωσσικός θάνατος είναι μια φυσική διαδικασία, που συμβαίνει όταν οι άνθρωποι μιας κοινότητας σταματούν να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους. Στην Ελλάδα δεν συμβαίνει τίποτα τέτοιο. Το αντίθετο, η γλώσσα μας είναι πανίσχυρη».

Τι γίνεται όμως με τους ξενικούς όρους που πολιορκούν την καθημερινότητά μας; Και φτάνουν να χρησιμοποιούνται στην ελληνοποιημένη τους εκδοχή, όπως, για παράδειγμα, η λέξη «γκουγκλάρω»;

«Όταν παίρνουμε μια ξένη λέξη και προσθέτουμε ελληνική κατάληξη, την κάνουμε δική μας. Αυτή η διαδικασία είναι η απόδειξη ότι η ελληνική γλώσσα είναι υγιής και δυνατή. Το να λες «κριντζάρω» ή «γκουγκλάρω» δεν είναι κίνδυνος», επισημαίνει ο κ. Μικρός.

Όμως, όσο καθησυχαστικός είναι για το παρελθόν και το παρόν τόσο προβληματισμένος εμφανίζεται για το ψηφιακό μέλλον. Όχι για καθαυτή την ύπαρξη της Τεχνητής Νοημοσύνης, αλλά για τη θέση της Ελλάδας μέσα σε αυτή.

συνέχεια σελ. 2 ➔

B

Κυκλώνω 5 προτάσεις που δείχνουν τις απόψεις του καθηγητή Γ.Μ.

10

1. Η ελληνική γλώσσα κινδυνεύει από τις ξένες λέξεις. 2 μονάδες χ 5 απαντήσεις
2. Η λογοτεχνία είναι χρήσιμη για «να μάθει» καλά ελληνικά το ChatGPT.
3. Οι μαθητές πρέπει να γράφουν εκθέσεις 300-500 λέξεις.
4. Μια γλώσσα πεθαίνει όταν οι άνθρωποι παύουν να τη μιλούν.
5. Η ελληνική γλώσσα έχει περάσει από πολλά στάδια εξέλιξης.
6. Στα ρήματα «κριντζάρω» και «γκουγκλάρω» υπάρχει ελληνική κατάληξη.
7. Όταν γράφεις ένα προσωπικό κείμενο δεν θα πρέπει να έχει καθόλου λάθη.
8. Τα κείμενα που γράφουμε από την ψυχή μας είναι αυθεντικά.

Γ

1. Βρίσκουμε τη λέξη μέσα στη λέξη και γράφουμε μία λέξη που ανήκει στην ίδια οικογένεια:

1 μονάδα χ 8 απαντήσεις

8

	Λέξη μέσα στη λέξη	Λέξη που ανήκει στην ίδια οικογένεια
π.χ. εγκαταλείπει	λείπει	έλλειψη
προγράμματα	γράμματα	ενδ. γραφή, υπογράφω, συγγραφέας
επισημαίνει	σημαίνει	ενδ. σημασία, σημαντικό
αποτυπώνουν	τυπώνουν	ενδ. φωτοτυπία, τυπικός, τύπος
επιτακτικό	τακτικό	ενδ. τακτοποιώ, τάξη

2. Εντοπίζουμε τις λέξεις στο κείμενο και με βάση τα συμφραζόμενα διατυπώνουμε τη δική μας εξήγηση.

4 μονάδες χ 3 απαντήσεις

12

- ριζοσπαστική αλλαγή: πολύ μεγάλη και βαθιά αλλαγή, που δεν αλλάζει μόνο λίγα πράγματα, αλλά τον τρόπο που γίνεται κάτι από την αρχή.
- πολιορκούν την καθημερινότητα: κάτι μπαίνει συνέχεια στη ζωή μας και μας πιέζει ή μας επηρεάζει πολύ.
- προσωπική εμπειρία: είναι ό,τι έχουμε ζήσει εμείς οι ίδιοι.

Δ

Εντοπίζω την ελληνική κατάληξη στην ξένη λέξη. Επιλέγω και γράφω μία πλήρως ελληνική:

6

1 μονάδα x 6 απαντήσεις

διαδικτυακός | διαλέγω | επιλέγω | αποκλείω | δημοσιεύω |
δοκιμάζω | ελέγχω | σημειώνω

1. τεστάρω → δοκιμάζω
2. ιντερνετικός → διαδικτυακός
3. ποστάρω → δημοσιεύω
4. τσεκάρω → ελέγχω
5. κλικάρω → επιλέγω
6. μπλοκάρω → αποκλείω

Ε

1. Συμπληρώνουμε τις προτάσεις ώστε να έχουν πλήρες νόημα.

4

2 μονάδες x 2 απαντήσεις

- Στα προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης δίνουμε επιστημονικά και λογοτεχνικά κείμενα, επειδή οι επιστήμες και η λογοτεχνία έχουν πλούσιο λεξιλόγιο.
- Όταν γράφουμε γράμμα στους φίλους μας, δεν χρησιμοποιούμε προγράμματα τεχνητής νοημοσύνης, γιατί θέλουμε να είμαστε αυθεντικοί και να εκφράζουμε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας.

2. Συμπληρώνουμε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της φράσης «σταθερό έδαφος».

8

2 μονάδες x 4 απαντήσεις

1. Η αντοχή του σταθερού εδάφους έκανε το έργο των εργατών πιο εύκολο.
2. Οι πεζοπόροι προτίμησαν τα σταθερά εδάφη αντί για τα λασπωμένα μονοπάτια.
3. Οι κατασκηνωτές βρήκαν (το) σταθερό έδαφος κοντά στα δέντρα.
4. Η ποιότητα των σταθερών εδαφών εξετάστηκε από τους ειδικούς.

Στ

Συμπληρώνουμε τα κενά, ώστε οι λέξεις να είναι ορθογραφημένες και τονισμένες. Όλες οι λέξεις ανήκουν στην ίδια ετυμολογική οικογένεια.

12

1 μονάδα (ή 0,5, αν η λέξη έχει δύο κενά) x 12 απαντήσεις

1. φω νήεντα, φω νή εν, φω νη τικός, διαφω νία
2. αλλ άζει, παραλλ αγή, μεταλλ άσσ ω, συνάλλ αγμα
3. φτω χαίνουν, πάμπτω χος, φιλόπτω χο, φτω χόπαι δο

Z

«Όταν θα θέλεις να γράψεις σε έναν φίλο ή να εκφράσεις ένα συναίσθημα, θα το γράφεις μόνος σου, με τα λάθη σου, αλλά θα βγαίνει η ψυχή σου». Συμφωνείς ή διαφωνείς με τη θέση του καθηγητή; Γράφουμε ένα κείμενο υποστηρίζοντας την άποψή μας με τουλάχιστον δύο επιχειρήματα.

30

Η παραγωγή γραπτού λόγου θα πρέπει να βαθμολογηθεί ως εξής:

Δομή:	Βαθμοί:
Θέση/άποψη	5
Επιχειρήματα	10 (2 επιχειρήματα χ 5 βαθμούς)
Συμπέρασμα	5
Γλώσσα:	
Λεξιλόγιο (ποικιλία, αποφυγή επαναλήψεων, θεματικό) & ορθογραφία	5
Γραμματική-σύνταξη (αιτιολογικές προτάσεις, συμπερασματικές προτάσεις)	3
Συνοχή-συνεκτικότητα κειμένου	2

